

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ЗАПОРІЗЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ЗАПОРІЗЬКОГО ОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

15.03.2017 р. № 6-рш

м. Запоріжжя

Справа № 03/04-17

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення, розглянувши подання другого відділу досліджень та розслідувань територіального відділення про попередні висновки від 22.02.2017 № 03-15-спр та матеріали справи № 03/04-17 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Новомиколаївської районної ради Запорізької області (надалі - Рада) (юридична адреса: вул.Космічна, 3, смт. Новомиколаївка, Новомиколаївський р-н, Запорізька обл., 70100, код ЄДРПОУ 20510364),

ВСТАНОВИЛА:

Провадження у справі № 03/04-17 у відношенні Ради розпочато розпорядженням адміністративної колегії територіального відділення від 27.01.2017 № 5-р, у зв'язку з наявністю в діях Новомиколаївської районної ради Запорізької області, які полягають у затвердженні рішенням від 22.03.2013 №9 Положення про порядок та умови проведення конкурсів на право укладання договорів оренди майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ Новомиколаївського району Запорізької області, яким встановлені зобов'язання щодо вирішення переможцем конкурсу пріоритетних економічних та соціальних проблем району (підпункт 1.3 пункту 1 та абзац 14 підпункту 2.10 пункту 2 Положення №9), ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції в Новомиколаївському районі.

Рада, відповідно до виписки з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, зареєстрована 21.05.1997, дата запису 29.05.2006 за № 1 090 120 0000 000117.

Відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»:

- обласні та районні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами. (стаття 10);

- від імені та в інтересах територіальних громад права суб'єкта комунальної власності здійснюють відповідні ради (стаття 16);

- виключно на пленарних засіданнях районними і обласними радами вирішуються в установленому законом порядку питання щодо управління об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, що перебувають в управлінні районних і обласних рад (стаття 43).

Відповідно до статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування»:

- територіальні громади сіл, селищ, міст, районів у містах безпосередньо або через органи місцевого самоврядування можуть об'єднувати на договірних засадах на праві спільної власності об'єкти права комунальної власності, а також кошти місцевих бюджетів для виконання спільних проектів або для спільного фінансування (утримання) комунальних підприємств, установ та організацій і створювати для цього відповідні органи і служби (частина третя статті 60);

- районні та обласні ради від імені територіальних громад сіл, селищ, міст здійснюють управління об'єктами їхньої спільної власності, що задовольняють спільні потреби територіальних громад (частина четверта статті 60);

- органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі можуть здавати їх в оренду (частина п'ята статті 60).

Відповідно до пункту 10 розділу V Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні", майно, передане до комунальної власності областей і районів, а також набуто на інших законних підставах, є спільною власністю територіальних громад сіл, селищ, міст, управління яким відповідно до Конституції України здійснюють районні та обласні ради або уповноважені ними органи.

Таким чином, Рада є органом місцевого самоврядування, що представляє спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ Новомиkolaївського району, здійснює від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, а також здійснює правомочності щодо розпорядження об'єктами спільної власності територіальних громад району.

Згідно із частиною другою статті 2 Закону України «Про оренду державного та комунального майна», державну політику щодо оренди майна, яке перебуває в комунальній власності, здійснюють органи місцевого самоврядування.

З метою підвищення ефективності використання майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ Новомиkolaївського району, наповнення доходної частини районного бюджету та впорядкування порядку проведення конкурсів на право укладання договорів оренди, Новомиkolaївська районна рада Запорізької області рішенням від 22.03.2013 №9 (надалі – Рішення №9) затвердила Положення про порядок та умови проведення конкурсів на право укладання договорів оренди майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ Новомиkolaївського району Запорізької області (надалі – Положення №9).

Відповідно до Рішення №9, Положення №9 було затверджено Радою, керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України «Про оренду державного та комунального майна», враховуючи постанову Кабінету Міністрів України від 31.08.2011 №906 «Про затвердження Порядку проведення конкурсу на право оренди державного майна».

Частиною першою статті 1 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» передбачено, що цей Закон регулює:

- організаційні відносини, пов'язані з передачею в оренду майна державних підприємств, установ та організацій, підприємств, заснованих на майні, що належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності, їх структурних

підрозділів та іншого окремого індивідуально визначеного майна, що перебуває в державній та комунальній власності;

- майнові відносини між орендодавцями та орендарями щодо господарського використання державного майна, майна, що належить Автономній Республіці Крим або перебуває у комунальній власності.

Згідно з пунктом 1.3 Положення №9, конкурс на право укладання договору оренди об'єкта полягає у визначенні переможця серед юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців, фізичних осіб, нотаріусів та адвокатів (далі – учасники конкурсу), який запропонував умови забезпечення вирішення пріоритетних економічних і соціальних проблем району, найкращі умови подальшої експлуатації об'єкта оренди, найбільшу орендну плату при забезпеченні виконання інших умов конкурсу.

Пунктом 2.10 Положення №9 визначено переліки умов конкурсу та інших умов конкурсу.

Так, іншими умовами конкурсу, залежно від специфіки об'єкта оренди, відповідно до пункту 2.10 Положення №9, можуть бути:

- здійснення реконструкції чи певних видів ремонтних робіт на об'єкті;
- зобов'язання щодо виробництва або продажу окремих видів продукції чи надання послуг в обсягах, необхідних для задоволення потреб мешканців району;
- збереження або створення робочих місць;
- вжиття заходів для захисту навколишнього середовища з метою дотримання екологічних норм експлуатації об'єкта;
- створення безпечних та нешкідливих умов експлуатації об'єкта;
- дотримання умов належного утримання об'єктів соціально-культурного призначення;
- компенсація переможцем конкурсу витрат на здійснення незалежної оцінки об'єкта оренди, витрат на публікацію оголошення про конкурс;
- зобов'язання щодо вирішення пріоритетних економічних та соціальних проблем району;
- зобов'язання щодо відновлення (поліпшення) об'єкта оренди та умов його повернення;
- інші умови.

Таким чином, серед інших умов конкурсу, залежно від специфіки об'єкта оренди, передбачена наявність зобов'язання щодо вирішення пріоритетних економічних та соціальних проблем району.

Відповідно до статті 44 Господарського кодексу України, підприємництво здійснюється на основі:

- самостійного формування підприємцем програми діяльності, вибору постачальників і споживачів продукції, що виробляється, залучення матеріально-технічних, фінансових та інших видів ресурсів, використання яких не обмежено законом, встановлення цін на продукцію та послуги відповідно до закону;
- комерційного розрахунку та власного комерційного ризику;
- вільного розпорядження прибутком, що залишається у підприємця після сплати податків, зборів та інших платежів, передбачених законом тощо.

Тобто, у разі сформованої суб'єктом господарювання програми діяльності та здійснення комерційного розрахунку щодо своєї діяльності з урахуванням взяття в оренду комунального майна, при наявності у суб'єкта господарювання матеріальної можливості для здійснення виключно своєї підприємницької діяльності, даний суб'єкт господарювання не в змозі брати участь у вирішенні пріоритетних економічних та соціальних проблем району (що потребує додаткових витрат), а отже, й приймати участь у конкурсі на право оренди майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ Новомиколаївського району.

За інформацією Ради (лист від 10.02.2017 №02-01-06/54/1), в період дії Положення №9 конкурсу на право укладання договорів оренди майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ Новомиколаївського району Запорізької області, не проводилися.

Таким чином, внесення до Положення №9 зобов'язання щодо вирішення переможцем конкурсу пріоритетних економічних та соціальних проблем району (підпункт 1.3 пункту 1 та абзац 14 підпункту 2.10 пункту 2), може призвести до перешкоджання здійснення суб'єктами господарювання підприємницької діяльності, усунення або зменшення можливості суб'єктів господарювання почати реалізацію товарів на ринку.

За таких умов, певний рівень, як наявної, так і потенційної конкуренції залишається на ринку, але індивідуальна свобода суб'єктів господарювання визначати власну ринкову поведінку, а також ефективність функціонування системи вільного ринку знижується в більшій чи в меншій мірі. Вказане призводить до обмеження конкуренції на ринку.

Отже, встановлення Положенням №9 зобов'язання щодо вирішення переможцем конкурсу пріоритетних економічних та соціальних проблем району, є бар'єром входу на товарний ринок в межах Новомиколаївського району.

Згідно з нормою абзацу 1 статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) - це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Згідно із частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

За приписами статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вчинення антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування забороняється і тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Враховуючи вищевказане, дії Ради, які полягають у затвердженні рішенням від 22.03.2013 №9 Положення про порядок та умови проведення конкурсів на право укладання договорів оренди майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ Новомиколаївського району Запорізької області, яким встановленні зобов'язання щодо вирішення переможцем конкурсу пріоритетних економічних та соціальних проблем району (підпункт 1.3 пункту 1 та абзац 14 підпункту 2.10 пункту 2 Положення №9), є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції в Новомиколаївському районі.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року №169-р. (зі змінами), територіальним відділенням було

надіслано Раді подання про попередні висновки по справі № 03/04-17 для надання зауважень та заперечень стосовно результатів розгляду справи.

На подання про попередні висновки від 22.02.2017 № 03-15–спр по справі № 03/04-17 Рада в листі від 01.03.2017 №02-01-06/84 зазначила, що вирішення питання щодо внесення змін до підпункту 1.3 пункту 1 та абзацу 14 підпункту 2.10 пункту 2 Положення №9 буде розглянуто на найближчій сесії Ради.

Керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правил розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 № 5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 14 березня 2012 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія Запорізького обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати дії Новомиколаївської районної ради Запорізької області, які полягають у затвердженні рішенням від 22.03.2013 №9 Положення про порядок та умови проведення конкурсів на право укладання договорів оренди майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ Новомиколаївського району Запорізької області, яким встановленні зобов'язання щодо вирішення переможцем конкурсу пріоритетних економічних та соціальних проблем району (підпункт 1.3 пункту 1 та абзац 14 підпункту 2.10 пункту 2 Положення №9), порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частинною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження конкуренції в Новомиколаївському районі.

2. Зобов'язати Новомиколаївську районну раду Запорізької області припинити порушення, зазначене у пункті 1 подання, шляхом виключення з підпункту 1.3 пункту 1 та абзацу 14 підпункту 2.10 пункту 2 Положення №9 положення щодо умов визначення переможця конкурсу на право укладання договорів оренди майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ Новомиколаївського району, з урахуванням вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

3. Встановити термін виконання пункту 2 рішення – три місяці з дня отримання цього рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії

О.М.Білий